

Bruxelles, 23 februarie 2022
(OR. fr)

6234/22

LIMITE

JAI 230
SCHENGEN 21
FRONT 65
MIGR 48
COSI 55
SAN 111
COMIX 74

NOTĂ

Sursă:	Președinția
Destinatar:	Comitetul Reprezentanților Permanenți / Consiliul
Subiect:	Guvernanța politică a spațiului Schengen

Cu ocazia reuniunii informale a miniștrilor afacerilor interne din 3 februarie de la Lille, propunerea președinției de instituire a unui „Consiliu Schengen” s-a bucurat de un sprijin larg. Acest Consiliu Schengen va favoriza încrederea între statele membre ale spațiului Schengen. Modalitățile de realizare a unei guvernante politice și operaționale mai structurate au fost clarificate în cadrul reuniunii Comitetului strategic pentru imigrație, frontiere și azil (CSIFA) din 16 februarie. Ținând seama de sugestiile făcute de statele membre, președinția invită miniștrii să își exprime opiniile cu privire la următoarele puncte.

Consiliul Schengen

După cum au convenit miniștrii la Lille, este necesar, mai mult decât oricând, să se realizeze o mai bună corelare între orientarea politică a spațiului Schengen și nivelul operațional. În acest scop, Consiliul Afaceri Interne în formatul „Comitetul mixt” poate evolua pentru a oferi cadrul instituțional al „Consiliului Schengen”.

Consiliul Schengen este astfel menit să constituie forumul cel mai relevant pentru schimburile de opinii absolut necesare la nivel politic cu privire la reformele în curs și la cele mai strategice aspecte operaționale.

Președinția propune convocarea Consiliului Schengen cu ocazia fiecărei reuniuni a Consiliului JAI și, dacă este necesar, în caz de criză.

Discuțiile în cadrul Consiliului Schengen vor fi organizate astfel încât să permită:

- discutarea orientărilor politice generale cu privire la spațiul Schengen;
- examinarea stării spațiului Schengen, pe baza unui tablou de bord („barometru”) – a se vedea mai jos;
- mobilizarea instrumentelor relevante și stabilirea răspunsului la crizele care afectează spațiul Schengen;
- discutarea dificultăților sistemice cu care se confruntă statele membre, astfel cum au fost identificate în special în cursul evaluărilor Schengen, și examinarea mijloacelor de soluționare a acestor dificultăți;
- schimbul de bune practici;
- stabilirea orientărilor pentru acțiunea Frontexului cel puțin o dată pe an.

În plus, miniștrii vor efectua anual o analiză aprofundată a stării spațiului Schengen, pe baza unui raport al Comisiei și a unui tablou de bord mai detaliat (*scoreboard*).

Crearea unui tablou de bord („barometru”) cu privire la starea spațiului Schengen

Nu există în prezent indicatori clari și uniformi care să ofere o imagine de ansamblu cuprinzătoare asupra stării spațiului Schengen.

Elaborarea unui tablou de bord simplificat („barometru”) va permite miniștrilor să aibă o imagine de ansamblu asupra stării spațiului Schengen. Diferitele componente ale acestui „barometru” au fost discutate în cadrul reuniunii ministeriale informale JAI din 3 februarie și apoi în cadrul reuniunii CSIFA din 16 februarie. Se propune ca acesta să acopere cinci domenii, cărora le corespund mai mulți indicatori stabiliți pe baza datelor furnizate de agențiile europene în cauză (Frontex, EUAA, Europol, EU-LISA) și de Comisie:

- situația la frontierele externe;
- situația migrației în cadrul Uniunii Europene;
- securitatea internă;
- riscurile pentru sănătate;
- situația la frontierele interne.

Provocările identificate vor sta la baza discuțiilor din cadrul Consiliului Schengen. Tabloul de bord este conceput ca un instrument de informare pentru miniștri. Acesta este menit să faciliteze discuțiile pe baza unor constatări obiective comune.

Comisia Europeană va prezenta primul „barometru” în cadrul reuniunii din 3 martie. „Barometrul” va rămâne un instrument dinamic la dezvoltarea căruia statele membre vor putea contribui și care ar putea evolua ulterior.

Se preconizează că „barometrul” Schengen va fi prezentat de trei ori pe an. Acesta va fi transmis în timp util pentru a permite pregătirea corespunzătoare a discuțiilor din cadrul Consiliului Schengen (se va urmări transmiterea sa către statele membre și către țările asociate cu cel puțin două săptămâni înainte de reuniunea Consiliului Schengen). Având în vedere conținutul său, președinția va transmite Coreperului o scurtă notă în vederea identificării subiectelor specifice asupra cărora s-ar putea concentra discuțiile miniștrilor. Barometrul va fi anexat la nota respectivă.

În cursul reuniunii Consiliului Schengen, Comisia va prezenta miniștrilor un raport cu privire la starea spațiului Schengen, care ar trebui să permită Consiliului Schengen să stabilească orientările politice și eventualele decizii necesare pentru buna funcționare a spațiului Schengen.

În plus, raportul anual al Comisiei, care este un document mai cuprinzător și care va fi însoțit de un „scoreboard”, va prezenta o situație mai detaliată a funcționării spațiului Schengen și va contribui, de asemenea, la discuțiile anuale ale miniștrilor.

Funcția de coordonator Schengen

Caracterul permanent și capacitatea de reacție a mecanismului asociat Consiliului Schengen sunt fundamentale. O modalitate de garantare a acestora ar fi să se instituie funcția de „coordonator Schengen”, acesta urmând să fie sprijinit de o echipă de coordonare la nivel operațional și tehnic. În vederea asigurării unei continuități, rolul „coordonatorului Schengen” ar fi de a contribui, pe baza capacităților existente, la pregătirea documentelor pentru Consiliul Schengen, precum și la monitorizarea măsurilor luate și la acțiunile întreprinse în cadrul Consiliului Schengen. Acesta ar juca, de asemenea, un rol esențial în cazul unei crize la frontierele externe, pentru a asigura un răspuns european proporționat și adecvat la toate nivelurile.

În urma discuțiilor anterioare, se propune ca mecanismul să fie organizat după cum urmează:

- la fel ca în cazul tuturor formațiunilor Consiliului, pregătirile pentru Consiliul Schengen vor fi efectuate de Coreper în formatul „Comitetul mixt”;
- un „coordonator Schengen” va fi responsabil, în cadrul serviciilor Comisiei, de pregătirea periodică a barometrului și va contribui la monitorizarea acțiunilor la nivel european decise în cadrul reuniunilor Consiliului Schengen;
- coordonatorul își va desfășura activitatea în strânsă cooperare cu președinția prin rotație a Consiliului și cu Secretariatul General al Consiliului pentru buna pregătire a reuniunilor Consiliului Schengen și urmărirea corespunzătoare a acțiunilor ulterioare acestora.

Platforma de solidaritate în caz de criză la frontierele externe

Situațiile de urgență la frontiere sunt din ce în ce mai frecvente și combină diferite provocări legate de migrație, securitate sau protecție civilă. Statele membre se pot baza pe Frontex, agenția comună responsabilă pentru gestionarea cooperării operaționale la frontiere și pentru protejarea frontierelor noastre. În special, agenția dispune de un mecanism solid de intervenție rapidă la frontierele externe în situații de urgență, care trebuie să fie reactiv și utilizat pe deplin de statele membre. Acest mecanism reprezintă instrumentul central al solidarității europene în caz de dificultăți la frontierele noastre externe.

În astfel de situații, poate fi necesar, de asemenea, să se mobilizeze o gamă mai largă de instrumente; poate fi vorba de instrumente care țin de Frontex, dar și de alte instrumente ale Uniunii Europene sau chiar de mijloace aflate la dispoziția statelor membre. În acest context, președinția consideră că este importantă consolidarea mecanismelor europene care asigură coordonarea acțiunilor de sprijin în vederea mobilizării resurselor disponibile. Prin urmare, se propune crearea unei platforme de solidaritate care să permită, în cazul unei crize la frontierele externe ale Uniunii Europene:

- coordonarea ofertelor de sprijin care răspund unor nevoi ale statelor membre;
- asigurarea complementarității între mijloacele mobilizate la nivel european (Frontex, EUAA, EUCPM) și contribuțiile directe din partea statelor membre;
- facilitarea punerii în practică a mijloacelor furnizate la nivel bilateral de către statele membre, de exemplu, în ceea ce privește securitatea internă, a sprijinului în temeiul articolului 17 din Decizia Prüm 2008/615/JAI.

În urma discuțiilor pe această temă, președinția precizează că această platformă nu constituie o structură juridică suplimentară. Ea ar urma să se bazeze pe structurile existente, cum ar fi IPCR, în vederea unei coordonări mai strânse a sprijinului la nivel european și bilateral. Platforma ar asigura astfel păstrarea coerenței mecanismelor de sprijin propuse de agenții și de statele membre, precum și continuitatea acestora.